

بسمه تعالی

این شیوه‌نامه در برگزیده اهداف، تعاریف و مقررات آموزش الکترونیکی در دانشگاه سیستان و بلوچستان است و از نیمسال اول سال تحصیلی ۴۰۰-۱۳۹۹ به اجرا گذاشته می‌شود. جامعه هدف این شیوه نامه تمام دروس ارائه شده در تمامی دوره‌های تحصیلی دایر در دانشگاه سیستان و بلوچستان شامل دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری می‌باشد. شایان ذکر است به جز مواردی که به صراحت در این شیوه‌نامه ذکر شده‌اند سایر قوانین و مقررات مربوط به آموزش الکترونیکی، عیناً مشابه دوره‌های آموزش حضوری خواهند بود.

بخش اول: اهداف و تعاریف

ماده (۱) هدف

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، انتظام بخشی، هدایت و ساماندهی، ایجاد و حفظ وحدت رویه در فعالیتهای آموزش الکترونیکی مجموعه‌های دانشگاه سیستان و بلوچستان و اجرای هماهنگ برنامه‌های آموزشی است.

ماده (۲) اختصارات و تعاریف

الف- آموزش الکترونیکی: آموزشی است که در بستر الکترونیک و با استفاده از محتواهای الکترونیک انجام می‌شود.

ب- سامانه کمک آموزش الکترونیکی: محیطی مبتنی بر وب که وظیفه ارائه محتواهای آموزشی را به صورت الکترونیکی برعهده دارد و تمامی فعالیتهای آموزشی اساتید و دانشجویان را ثبت، پیگیری و مدیریت می‌نماید.

ج- محتوای الکترونیکی: فایل‌هایی که توسط استادان با فرمت‌های مختلف از جمله اسلایدهای صداگذاری شده، محتوای صوتی، فیلم یا انیمیشن آموزشی به کمک برنامه‌های ساخت و تولید محتوا و با رعایت استانداردهای آموزشی به منظور استفاده دانشجویان تولید می‌شوند و در سامانه کمک آموزش الکترونیکی بارگذاری می‌شوند.

د- بروزرسانی محتوا: به فرایند تغییر و بروزرسانی محتوای آموزش الکترونیکی پس از تولید محتوا گفته می‌شود.

ه- آموزش برخط: به برگزاری کلاس‌های همزمان (online) در بستر الکترونیک و عرضه محتوا به صورت تعاملی گفته می‌شود.

و- آموزش برون خط: آموزشی که به صورت غیرهمزمان (offline) در قالب محتوای الکترونیکی و چندرسانه‌ای ارائه می‌شود.

ز- طرح درس: برنامه‌ای برای یک سال یا یک نیم سال تحصیلی است که به صورت کلی یا جزئی تدوین می‌شود و مبتنی بر آخرین مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای درس مورد نظر می‌باشد. طرح درس الکترونیکی معمولاً شامل اهداف مورد انتظار از برنامه درسی، خروجی‌های فرایند یاددهی و یادگیری و فرصت‌های استفاده از محتوای الکترونیکی در فرایند یاددهی و یادگیری است.

ح- حضور و غیاب: منظور بازه‌های زمانی است که استاد و دانشجویان در محیط سامانه کمک آموزش الکترونیکی با هم به تعامل محتوای آموزشی می‌پردازند.

ط- ارزشیابی آموزشی: به جریان ارزیابی از آموخته‌ها و فعالیتهای دانشجویان در قالب آزمون‌های مستمر، تکالیف و ارزشیابی‌های طول ترم و پایانی گفته می‌شود.

ی- کمیته آموزش الکترونیکی: کمیته‌ای متشکل از معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مدیران آموزش دانشگاه، مدیر فناوری اطلاعات دانشگاه، رئیس مرکز آموزش‌های الکترونیک دانشگاه و معاونین آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده‌ها است.

بخش دوم: ضوابط و مقررات آموزشی

ماده (۱) سامانه کمک آموزش الکترونیکی دانشگاه، مرجع فعالیتهای آموزشی، اطلاعات و تصمیمات کمیته آموزش الکترونیکی و مبنای آموزش الکترونیکی دانشگاه سیستان و بلوچستان است. استفاده از سایر ابزارهای برگزاری کلاس مانند شبکه‌های اجتماعی یا پیام رسان‌ها برای برگزاری جلسات درس و ارائه محتوای آموزشی قابل قبول نمی‌باشد. اگرچه پیشنهاد می‌شود به دلیل عدم حضور دانشجویان در دانشکده‌ها، برای هر درس یک گروه در سیستم‌های پیام‌رسان صرفاً برای اطلاع‌رسانی و ارتباط با دانشجویان ایجاد گردد.

ماده (۲) عضو هیات علمی / مدرس در حیطه آموزش الکترونیکی وظایفی به شرح ذیل برعهده دارد:

الف- آشنایی کامل با سامانه کمک آموزش الکترونیکی و کسب اطلاع از دستورالعمل‌های دانشگاه در این خصوص

ب- افزایش مهارت‌های رایانه، تدریس، تولید محتوا و ارزشیابی در محیط آموزش الکترونیکی

ج- تدریس برخط (online) در سامانه کمک آموزش الکترونیکی

د- تدریس برون خط (offline) شامل تولید محتوای الکترونیکی و بارگذاری محتواهای درسی بر روی سامانه کمک آموزش الکترونیکی

ماده (۳) آموزش الکترونیکی با تاکید بر تدریس برخط می‌تواند ترکیبی از تدریس برخط و برون خط مطابق با سرفصل دروس باشد.

شیوه نامه آموزش الکترونیکی دانشگاه سیستان و بلوچستان در ترم ۳۹۹۱

ماده ۴) استاد هر درس باید بر اساس استانداردهای رایج و با رعایت ضوابط و مقررات دانشگاه و بر اساس ماهیت درس، محتوای الکترونیکی درس را تدوین و به صورت الکترونیکی ارائه کند. پیشنهاد می شود برای هر واحد درسی، در هر هفته حداقل ۲۵ دقیقه محتوای برون خط تهیه کرد و یا ۵۰ دقیقه کلاس برخط تشکیل شود. می توان مطالب اصلی را به صورت برون خط ضبط کرد و در اختیار دانشجو قرار داد، سپس در کلاس برخط برخی مثال های عملی و بحث های جانبی را پیش برد.

ماده ۵) ارائه محتوا به صورت بسته های مشخص برای هر کلاس صورت گیرد. می بایست محتوا به صورت جلسه ای و در صورت لزوم یکجا در اختیار دانشجو قرار گیرد. استاد درس می بایست میزان کل محتوای مربوطه را در نظر داشته و به مقدار مشخص برنامه ریزی و در محیط سامانه کمک آموزش الکترونیکی پیاده نماید.

ماده ۶) محتواهای درسی تولید شده به صورت الکترونیکی بایستی جنبه های دیداری و شنیداری را شامل شود و متناسب با محتوا از جنبه های مختلف و امکانات گوناگون سامانه کمک آموزش الکترونیکی استفاده گردد.

محتوای آموزش الکترونیکی می توانند به صورت انواع ذیل باشند:

الف- محتوای صوتی: فایل صوتی

ب- محتوای اسلاید: فایل پاورپوینت یا فایل فلش

ج- فیلم آموزشی: فایل ویدیویی

د- انیمیشن

ه- محتوای چندرسانه ای یا تلفیقی: ترکیبی از موارد فوق که می تواند به صورت چندرسانه ای ارائه گردد.

ماده ۷) محتوای تولید شده متناسب با ساعات درسی حضوری دانشجویان به نحوی برنامه ریزی گردد که تمام سرفصل های درس را پوشش دهد.

ماده ۸) بهتر است هر درس حداقل یک فعالیت تعاملی داشته باشد که دانشجویان را در فعالیت های کلاسی درگیر کند. برقراری ارتباط و تعامل با دانشجویان کمک می کند تا کلاس از حالت یک طرفه و خسته کننده خارج شود.

ماده ۹) تدریس استاد در چارچوب تقویم آموزشی و برنامه زمان بندی ارائه دروس انجام گیرد. کلاس های جبرانی می تواند با هماهنگی با دانشجویان و مدیر گروه در ساعات دیگر نیز انجام گردد.

ماده ۱۰) حضور و غیاب دانشجو در کلاس های برخط و برون خط به وسیله ثبت در سامانه و بر عهده استاد درس است.

ماده ۱۱) آموزش کل محتوای دروس عملی یا بخشی از آن به تشخیص گروه آموزشی به صورت الکترونیکی امکان پذیر است.

ماده ۱۲) ارزشیابی الکترونیکی دروس باید با ارائه تکالیف، پروژه، سمینار، تمرین، آزمون های مستمر و آزمون پایانی صورت گیرد. از آنجا که آموزش الکترونیکی فعالیت محور می باشد، قسمت عمده ای از نمره درس باید به فعالیت های دانشجو در طول ترم اختصاص یابد. آزمون های الکترونیکی می توانند به شکل شفاهی از طریق کلاس برخط و یا به شکل کتبی در قالب سوالات چندگزینه ای، تشریحی و ... انجام گیرند. در مورد آزمون های الکترونیکی باید دقت شود زمان آزمون نباید خیلی کم باشد که باعث اضطراب دانشجو گردد و از طرف دیگر نباید زمان به قدری زیاد باشد که امکان تقلب را فراهم کند. استادان بایستی ضمن ارزیابی های مستمر، سوابق ارزشیابی درس را حفظ کنند؛ به نحوی که در صورت لزوم، قابلیت مراجعه و بررسی مجدد را داشته باشد.

ماده ۱۳) با توجه به قابلیت سامانه کمک آموزش الکترونیکی گروه های آموزشی می توانند با رعایت ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نسبت به پذیرش دانشجوی ایرانی و غیرایرانی از خارج و برگزاری دوره های مشترک و یا بین الملل با دانشگاه های غیر ایرانی اقدام نمایند.

ماده ۱۴) حقوق معنوی و مادی تمامی محتوای الکترونیکی تولید شده در دروس، به صورت مشارکتی متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان و عضو هیات علمی / مدرس می باشد.

ماده ۱۵) مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه سیستان و بلوچستان متولی فراهم سازی و پشتیبانی سخت افزاری و نرم افزاری از سامانه کمک آموزش الکترونیکی دانشگاه است.

ماده ۱۶) مرکز آموزش های الکترونیک دانشگاه سیستان و بلوچستان متولی راهبری آموزش الکترونیکی دانشگاه است.

این شیوه نامه شامل دو بخش اهداف، تعاریف و مقررات آموزش الکترونیکی و مجموعاً شامل ۱۸ ماده و یک تبصره می باشد و در جلسه مورخ سه شنبه ۱۱ شهریور ۱۳۹۹ در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان به تصویب رسید.